

”ידוד יקום והי ישיר ליופי והיים ועדנה בלי די יינק פטל שטים”

תנועת הנוער 'אריאל'

ע"ר 580004562

נספח מס' 1-

"מצטער, אינני חש כל שייכות לאדמה כלשהי. אין לי כל סנטימנטים לגבי המקום בו נולדתי וגדלתי המקום בו אני חי כעת. לשמע המילה "מולדת" לא מצטייר אצלי כלום. מצטער, גם לגבי מקומות קדושים איני חש כל שייכות. הכותל המערבי קרוב אלי כמעט באותה מידה שקרוב אלי "מגדל שלום". הוא הדין לגבי מערת המכפלה או קבר רחל. אמנם בבית הספר ובתנועה ניסו להחדיר בי ערכים של "אהבת מולדת", ערכים של היסטוריה יהודית, שירי משוררים המפארים את גדלות המולדת, תנ"ך וכדומה. אולם אני מצטער להודיע שהניסיונות נכשלו. אני מרגיש את עצמי כאדם השייך לחברה בה הוא חי, מדבר את שפת המדינה, וזה הכל. לא יותר מזה. אינני מוכן להילחם למען ערכים היסטוריים, למען "שחרור אדמות קדושות" או למען זכות אבות. מצטער, אך אין לי כל הרגשה מיוחדת כלפי ירושלים או חברון. שמות כמו רמת הגולן, סיני, יהודה ושומרון אינם מתקשרים אצלי עם המילה "מולדת". פשוט, מכיוון שאינני מרגיש קשר אל איזושהי "מולדת". (יחיאל יעקובוביץ, 'מעריב לנוער' 71.ינואר.11)

"אהבת הארץ" – מחוץ לערכים הנדרשים מקצין

הערך הוצא מהמהדורה החדשה של דף המחולק לצוערים דובר צה"ל בתגובה לפנייתנו: שינוי טכני. יוחזר במהדורה הבאה בדף המחולק לכל צוער בקורס קצינים בצה"ל ובו רשימת הערכים הנדרשים מקצין, הושמט הערך "אהבת הארץ" – כך התגלה לכתב זרעים. הדף הנקרא "טבלת מרכיבי פיקוד" ובו רשימה של דרישות מקצועיות ומיומנויות הנדרשות מקצין. בצד דרישות אלו מופיעה גם עמודה ובה רשימת ערכים כגון: דבקות במשימה, אחריות, דוגמא אישית, אומץ לב וכו'. לאחרונה "עודכן" הדף, הוכנסו בו מספר שינויים ונוסחים חדשים. הערך היחיד שהושמט בדף המעודכן הוא "אהבת הארץ". כתב ערוץ 7 פנה בעקבות העברת הידיעה אליו מזרעים, לדובר צה"ל כדי לקבל תגובה לשאלה אם מאחורי ההשמטה מסתתרת מגמה פוליטית מסויימת. דובר צה"ל אישר את נכונות הידיעה ואמר בתגובה כי מדובר ב"שינוי מתודי-טכני" ואין כל כוונה פוליטית מאחורי השינוי. עם זאת, הבהיר דובר צה"ל כי בעקבות התלונה יוחזר הערך "אהבת הארץ" לרשימה במהדורה הבאה של טבלת מרכיבי הפיקוד.

לפני:

ערכים:

- דבקות במשימה

”ודוד יקום והי ישיר ליופי והיום ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

תנועת הנוער 'אריאל'

ט"ר 580004562

- אחריות
- דוגמא אישית
- משמעת
- שמירה על חיי אדם
- אומץ לב
- מוסר לחימה
- אמינות
- אהבת הארץ

אחרי ההשמטה:

ערכים:

- אומץ
 - אחווה
 - אחריות
 - אמינות
 - דוגמא אישית
 - חיי אדם
 - טוהר הנשק
 - משמעת
 - נאמנות
 - נציגות
- (עיתון "זרעים")

מה פירוש "למגר את האויב?"

"זאת הבעיה, שבע שנים מטמטמים חיילים: זה אויב, ההוא רק חצי אויב. על מי יורים לראש, לרגל או לשמיים. השתתפתי בשלוש מלחמות ותמיד ידעתי מי האויב שלי. במלחמת לבנון היו רגעים מאוד קשים כשעמדו מולנו אר.פי.ג'יסטים בני 12, אבל ידעתי שיש מלחמה.

"אני מרחם על הבן שלי שמגיע הביתה לשבת מגולני, מה רוצים מילד בן 18? הוא לא יודע מי האויב, זה לא מוגדר לו. תנו לנו להיות בטוחים שכהנהגה אתם יודעים מה הולך פה, שאתם יכולים לחתום מחדש על מגילת העצמאות, שם היו דברים מוגדרים ומובנים לכולנו"

(ראיון עם הרב מוטי אלון, 'דיעות אחרונות', י"ח באייר התשס"א)

כשהאידיאולוגיה אינה מספקת להולכים לאורה סיבה לקום בבוקר על מנת להיאבק, היא מאבדת את המשמעות שלה.

”ודוד יקום והי ישיר ליופי והיום ועדנה בלי די יינק עטל שנים”

ואמנם, הציונות איבדה את העצמה שהיתה לה והעמדה כשמעדת לעתים לאומיים ומתנה על גלם לכה פרט בחברה. היום היא איננה מצליחה עוד להניע אנשים להתיישב; גם אין בכוחה העילה הפסחית החדשה באידאל העבודה העברית; אחד מדגליה היה הקמת מערכת ביטחון. מן הסתם הצבא היום מקצוץ הר יותר מאשר בשנות הארבעים והחמישים, אבל המניעים להתגייסות לכוחות הביטחון, כבר אינם שהכרנו לפנינו. חומרנות היתה תמיד ברקע אבל בזמננו היא הפכה לדבר המרכזי. ההתגייסות לאתגרים הביטחוניים אינה מבוססת היום בעיקר על אידאליזם, אלא על קריירה ופיתוח האישי. ההתנדבות והמסירות שעל בסיסם נבנתה המהפכה הציונית אינם עוד.

(המהפכה האמונית / מוטי קרפל)

בסקר שערך 'מכון סמית' בשנת 2002 בעבור המועצה הציונית, 40% מהנשאלים, ובהם 47% מאלה שהגדירו עצמם כחילונים, ענו בחיוב לשאלה "האם שקלת לרדת מהארץ, או האם אתה מכיר מישהו ששוקל זאת?". שיטוט בפורומים שונים באינטרנט מגלה כי המילה "ירידה" יצאה מהלקסיקון, ובמקומה מדברים על "הגירה", על "מעבר" או אפילו על "רילוקיישן" עצמאי זוהר. פניות מקוונות רבות מאוד מביעות רצון כללי של ישראלים לחיות במקום אחר. לעתים אף ניתן למצוא בקשות של אנשים המשועים לעזרה במציאת עבודה בווינגטון, או בסידור ויזה לניו-זילנד. והעזרה ניתנת. במאמרים המופיעים באינטרנט יש הסברים מפורטים: מה כדאי, איך והיכן. חברי הפורומים מברכים בחום את אלו שמדווחים כי סיימו בהצלחה את התהליך. השאלה 'למה?' אינה עולה שם.

כאמור, אין נתונים מספריים רשמיים על הירידה, כי איש אינו מדווח בשדה התעופה על כוונתו לרדת מן הארץ. עם זאת, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מספקת נתונים על יציאות וחזרות של ישראלים ששהו בחו"ל במשך שנה ומעלה. והמספרים מציגים, ללא ספק, תמונה לא קלה. בשנת 2001, לדוגמא, יצאו את הארץ לתקופה של שנה אחת ומעלה 27.4 אלף איש, ושבו אליה לאחר שהיה של למעלה משנה רק 7,800. הנתונים מראים תנועה ערה במיוחד אצל אנשים בשנות העשרים לחייהם. בקבוצת הגיל שבין 20-24 יצאו את הארץ ב 2001 למשך שנה ומעלה 3,800 איש, ושבו אליה 1,400 בלבד. דו"ח של משרד הקליטה שנכתב לפני כשנה מעריך כי ברחבי העולם חיים כיום כ- 709 אלף ישראלים שירדו מהארץ.

(דיוקן, 'מקור ראשון', י"ח באייר תשס"ה)

נספח מס' 2-

דו"ח רפואי

שם החולה: הציונות

גיל: כ- 100 שנה

כתובת: ארץ ישראל, כדור הארץ, האטמוספירה

”דוד יקום והי ישיר ליופי והיום ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

תנועת הנוער 'אריאל'

ע"ר 580004562

שם המחלה:

תסמיני המחלה:

הגורמים למחלה:

תרופות אפשריות:

תופעות לוואי לתרופות:

תהליך הטיפול:

טווח החלמה:

סיכויי החלמה:

על החתום:

ד"ר ירמי גוטשלק

ראש מחלקה

נספח מס' 3-

ד"ר והרפטיג, מה דעתך על הסטיקר "מדינת הלכה - הלכה המדינה"?
אני חושב שההפך, זו המטרה של המדינה זו הציונית האמיתית.
(דיוקן, 'מקור ראשון', תשס"ה)

כאשר בוחנים את הישגיה של הציונות אי אפשר שלא לעמוד בפעמים. קשה להעלות על הדעת מהפכה נוספת בהיסטוריה האנושית שהגיעה להישגים כה רבים והצליחה להגשים כל כך הרבה ממטרותיה. על רקע המציאות של עם ישראל לפני כמאה ושלושים שנה, ובהשוואה לימינו אנו, נוכל לנסות להעריך נכונה את עודף מפעלה של תנועה מהפכנית זו: העם המפוזר בארבע כנפות תבל קובץ והוחזר למולדתו, אם גם לא בשלמותו, והיום שוב נמצא מרכזו בארץ ישראל; הוחייתה השפה העברית; נוצרה תרבות עברית מודרנית, על כל מרכיביה; ונבנתה התשתית למדינה שבדרך: התיישבות, חקלאות, תעשייה, מדע וטכנולוגיה, ביטחון, רפואה, מוסדות כלכליים, מוסדות חברה וסעד, ועוד רבים.

על תשתית זאת קמו מערכותיה המגוונות של המדינה, שהייתה לאחת המפותחות בעולם. הציונות גם ידעה להנהיג את המדינה מול אתגרים קשים של גלי עלייה מסיביים, מלחמות חוזרות ונשנות, משברים כלכליים וחברתיים תכופים, לא פעם מול עולם עוין ומתנכר.
(המהפכה האמונית' / מוטי קרפל)

נספח מס' 4-

”ודוד יקום והי ישיר ליופי והיים ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

תנועת הנוער 'אריאל'

ע"ר 580004562

ד"ר והרפטיג, מה דעתך על הסטיקר "מדינת הלכה - הלכה המדינה"?

אני חושב שההפך, זו המטרה של המדינה זו הציונית האמיתית.

(דיוקן, 'מקור ראשון', תשס"ה)

כאשר בוחנים את הישגיה של הציונות אי אפשר שלא לעמוד נפעמים. קשה להעלות על הדעת מהפכה נוספת בהיסטוריה האנושית שהגיעה להישגים כה רבים והצליחה להגשים כל כך הרבה ממטרותיה. על רקע המציאות של עם ישראל לפני כמאה ושלושים שנה, ובהשוואה לימינו אנו, נוכל לנסות להעריך נכונה את עודף מפעלה של תנועה מהפכנית זו: העם המפוזר בארבע כנפות תבל קובץ והוחזר למולדתו, אם גם לא בשלמותו, והיום שוב נמצא מרכזו בארץ ישראל; הוחייתה השפה העברית; נוצרה תרבות עברית מודרנית, על כל מרכיביה; ונבנתה התשתית למדינה שבדרך: התיישבות, חקלאות, תעשייה, מדע וטכנולוגיה, ביטחון, רפואה, מוסדות כלכליים, מוסדות חברה וסעד, ועוד רבים. על תשתית זאת קמו מערכותיה המגוונות של המדינה, שהייתה לאחת המפותחות בעולם. הציונות גם ידעה להנהיג את המדינה מול אתגרים קשים של גלי עלייה מסיביים, מלחמות חוזרות ונשנות, משברים כלכליים וחברתיים תכופים, לא פעם מול עולם עוין ומתנכר. (המהפכה האמונית' / מוטי קרפל)

אדם קם בבוקר פותח עיתון, מקשיב לרדיו, צופה בטלוויזיה, וזה מה שהוא רואה ושמע. מקבץ אקראי של שבוע אחד:

- בדו"ח שהוגש לכנסת נמסר כי היקף הבניה הבלתי חוקית במגזר הערבי בישראל מגיע לכ-100 אלף בתים.
- קצין בכיר: בצה"ל נערכים להשאיר את בתי המתנחלים שיעקרו מגוש קטיף בידי הפלשתינאים.
- שר הפנים, אופיר פינס, מינה מנכ"ל ערבי למשרדו. הוא הודיע כי אינו מתכוון לאכוף את חוק החמץ. את פסיקת בג"ץ לגיור הקפצה "יישם במהירות האפשרית".
- ירון לונדון, בדיון על גיורי קפיצה בערוץ 10: צריך לבטל את חוק השבות.
- גורמי בטיחות מזהירים: מיד לאחר ההתנתקות צפוי גל של מעשי טרור, בעיקר מיהודה ושומרון.
- גדעון לוי ב'הארץ': הסוכנות היהודית צריכה לחדול מלהתקיים. העלייה כבר אינה צריכה להיות ערך בפני עצמו.

המסקנה העולה מן המקבץ הזה ברורה:

מדינת ישראל כבר איננה מדינה ציונית. יותר ויותר יהודים מרגישים שהיא לא

”דוד יקום והי ישיר ליופי והיום ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

תנועת הנוער 'אריאל' כל כך שלהם.

אנו נמצאים בעיצומו של תהליך שבו תושבי ישראל היהודים מופלים לרעה, וכוחם של החרדים והולך ועולה, בתוך המדינה, ומחוצה לה.
(זאב גלילי, 'מקור ראשון', כ"ח באדר ב' תשס"ה)

פעם הביטוי הציוני היה עליה לארץ, הגשמה. האם יש היום צווים חדשים לציונות? אינני חושב. הציונות אינה רק לעלות ארצה. הציוני לעלות ארצה היה קיים לפני הציונות, אם כי לא עלינו ארצה בהמונינו. הציונות היא מדינת ישראל, לא רק ארץ ישראל. יהודים עלו לארץ גם לפני הקונגרס הראשון של באזל, מאהבת ארץ ישראל. אבל מובן: הרעיון הציוני הוא הקמת מדינה. ברמה האידיאלית, ברגע שיתרחש תיקון חברתי, כלכלי ומוסרי, תסתיים הציונות, או שיהיו אתגרים חדשים?

יהיו אתגרים חדשים. כשנסיים את השלב המעשי של הציונות, ניכנס לשלב הרוחני שלה, מה שכונה לפני הקמת המדינה "בעיית התרבות". זאת בניה ארוכה: מדינה שהיא ממלכת כהנים וגוי קדוש, מדינה מלאה טוהר, צדק וקדושה.
(הרב שלמה אבינר, 'עיתורי כהנים', אייר תשס"ד)

המשיח החילוני הוא חופשת קזינו בטורקיה, חג אהבה בצמח, כוס בירה עם בוטנים בכיכר אתרים, גלידה דיאטטית, בדיחות גסות בטלוויזיה, חידות חמיצר, אביב גפן, סטינג, 056, ערב התרמה למען פליטי רואנדה, ביקור של האפיפיור בירושלים, שיפוצים בכיפת הסלע, מכונית לכל אישה, חמישה ימי עבודה בשבוע, פחות מילואים, פחות שיעורי תנ"ך, יותר עמוס עוז, מדליית זהב אולימפית, בחירות אזוריות ועליות במדד הכר"ם.
כאמור את רוב הדברים הגשמו, והיתר יתגשמו, בעזרת השלום, עד סוף '95 או, לכל המאוחר, עד סוף העשור. שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה, וברוך דיין אמת. הציונות האתאיסטית מגשימה בצעדי ענק את החלום האמריקני.
(חגי סגל)

נספח מס' 5-

אל"מ א', היום אתה אדם דתי, אבל נולדת בקיבוץ עין-גב, שם קיבלת חינוך סוציאליסטי חילוני. מתי מרדת בקיבוץ החילוני?

אין לי שום דבר נגד החינוך שקיבלתי. עברה עלי ילדות נפלאה. אם הייתי צריך ל"ארגן" לילדי ילדות מאושרת – הייתי "מארגן" להם ילדות דומה לשלי. עם זאת, הילדות שעברה עלי הייתה ילדות אילמת.

”ודוד יקום והי ישיר ליופי והיים ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

הורי באו לכאן כדי להקים יישוב עברי בארץ, מתוך לאסס של הסורים בא שגלה בית השבת דגים מתחת לאפם של המוצבים הסוריים. גדלנו על חריש בחלקות תל-קציר וחינכו אותנו שמועצת הכלל, עד לחלקה האחרונה, כי לא משאירים קרקע ישראלית לא מעובדת. הכל היה שם: אהבת הארץ ללא סייגים, ללא חשבון, העדפת טובת הכלל על פני המימוש העצמי. מציאת המימוש העצמי בטובת הכלל. אנשים קמים בבקר, עובדים. אף פעם לא אומרים לך: אתה רואה מה אנחנו עושים? זו אהבת ארץ ישראל. גם אין לך הזדמנות לשאול למה צריך לאהוב את ארץ ישראל? למה צריך לחרוש את הקרקע עד הסוף, גם אם זה חריש בטרקטור משוריין ולא רואים בכלל איזה עומק תלם הוא עושה? למה צריך להתעקש לדוג דגים מתחת לאפם של הסורים? אלה שאלות שאף פעם לא באו לבידור, ואני העליתי אותם בשלב יותר מאוחר, כמפקד. השאלות האלה: מה אנחנו עושים פה? על מה אנחנו נלחמים? איזו מין מחויבות יש לנו לארץ הזאת? האם זו מחויבות פרגמטית? פרקטית? מיסטית?...

... אבל בשביל ללכת קדימה ולומר "אחרי!" צריך איזשהו מסר. וחלק גדול מהלימוד בישיבה הוא בעיני העמקה ובידור בגדול של הסיפור העין-גבי הקטן, של אנשים הקמים ומתנערים ונאחזים בפיסת ארץ דלה ומסוכנת ורוצים לשיר שירה חדשה לעם ישראל. כשאני קורא ב"אורות" של הרב קוק או לומד פרשת השבוע, אני רואה את הדברים מתמשכים ברצף של איכויות. "אינני רואה את הצעד שעשיתי כמהפך. זה עוד נדבך בבידור המעשים שהייתי עד לעשייתם ושכל שנות ילדותי היו בעני כמין סרט אילם. אלה תמונות יקרות לי מאוד, מודל לחינוך ילדי, אבל תמונות אילמות. והסרט האילם הזה, המעשה הציוני הכולל, חייב לפגוש את פס הקול שלו. אני מצאתי בתורה ובלימודה את פס הקול של הסרט. (ראיונות עם אפי איתם)

נספח מס' 6-

"...שנית, לצד פעולות המחאה השונות, חובה עלינו להגיע אל ליבו של העם באופן ישיר וללא מסננים של אמצעי התקשורת, העויינים את מפעל ההתיישבות. צריכים אנו להציב במרכז את ערך ההתחברות לעם ישראל, התחברות איש אל רעהו, התחברות לערכים ולשורשים של העם הזה. חובה עלינו ללכת מבית לבית, לפתוח את הבתים ואת הלבבות לחיבור אמיתי, בלתי אמצעי. מפגשים אלו שיש בהם אהבה אמיתית, ישנו את התרבות ואת השיח הצבורי. ההתחברות תהיה מזר למחלת התנתקות ותאפשר הצמחתם של ערכים ואידיאלים של אמת שהציבור כל כך עורג אליהם." (הרב יגאל קמינצקי)

”ודוד יקום והי ישיר ליופי והיים ועדנה בלי די יינק פטל שמים”

”מול הרדידות והשטחיות בזיקה בין חלקים רחבים בתנועה הישראלית לבין ארץ ישראל עצמה, על מנת להציב אלטרנטיבה עמוקה ושורשית. חלק מרכזי מהמשבר הנוכחי איננו פוליטי אלא תרבותי. לכן, התיקון, צריך להיות רוחני. תחילת התיקון הוא בתוכנו פנימה, על פי הכלל "קשוט עצמך, ואחר כך קשוט אחרים". כלומר, מהלך התיקון מתחיל באדם עצמו, ואחר כך הוא מתפשט החוצה. התיקון הנדרש עתה הוא רוחני. ייעודנו הלאומי ומקומה של ארץ ישראל בתוכו. לא רק אינטואיציה, לא רק תחושות, אלא משנה תרבותית סדורה. לכן, כל נער ונערה המבקשים לתרום בצורה משמעותית לחיזוק הקשר בין עם ישראל לארץ ישראל, צריכים גם להקדיש זמן ניכר ללמוד על מהותה של ארץ ישראל, על ייעודה, על שיבת ציון, על תהליכי הגאולה, על תפקידם של המשברים בתקופת הגאולה. חייבים ללמוד מי אנחנו, ומהו ייעודו של עם ישראל באנושות, מהי תקוותינו הרחוקה ומהי ציפיייתנו הקרובה. כל זה איננו צריך לבוא על חשבון הפעילות המעשית למען ארץ ישראל, ולא לפגוע בה, אלא להשתלב בה על מנת להעמיק אותה.

(הרב אלישע אבינר, 'באהבה ובאמונה' 506)